

Vojenské poštovní letadlo na lince Praha – Bratislava

Název emise: Historické dopravní prostředky – letadlo AERO A-14 ČSA

Den vydání: 20. 1. 2017

Hodnota: 32 Kč; kat. č.: 914

Rozměr známky, obrazu: 40 x 23 mm

Výtvarný návrh: Petr Ptáček

Rytec FDC: Bohumil Šneider

Tisk: PTC, Praha

Druh tisku: plnobarevný OF

Tisková forma: 4x 50

Náklad: 1 mil.

FDC: OTp; **Tisk:** PTC, Praha; **Náklad:** 3 400 ks

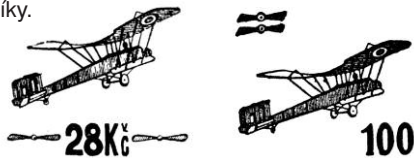
Vždycky když vidím na nové známce historické letadlo, vybaví se mi oblíbená knížka mého dětství – O letadélku Káněti. Napsal ji Bohumil Říha a já měl vydání s ilustracemi Rudolfa Švába. Jako mladý filatelista jsem si lámal hlavu, jestli má něco společného s Jaroslavem Švábem, autorem předlohy pěti známek ze série Hrady a zámky 1960; když jsem se později spřátelil s jeho synem Pavlem, rovněž grafikem a zpěvákem skupiny Olympic (vzpomínáte? – píseň Hvězda na vrbě), zapomněl jsem se ho na to zeptat. Jiná vydání zase ilustrovala Helena Zmatlíková, jejíž skřítek Pítrýsek z Aškenazyho Putování za švestkovou vůni se na známce na rozdíl od Káněte objevil. Letadélko Káně byl ale jednoplošník, zatímco to na nové známce je o něco starší a má o pár křídla více.

Jmenuje se Aero A-14 a šlo o jedno z prvních československých letadel (po modelu Aero Ae-01), i když zatím ne tuzemské konstrukce – vyráběno bylo v licenci německé firmy Hansa und Brandenburgische Flugzeugwerke. Vycházelo tedy z osvědčených modelů téže firmy používaných v rakousko-uherské armádě, které nově vzniklá armáda československá chtěla nakoupit, ale zabránila jí v tom Spojenecká komise. Šlo o stroje v podstatě univerzální, používány byly k vojenským i civilním účelům. Technické detaily si každý může najít na internetu, náš jako filatelisty spíše zajímá,

že nedlouho po jejich zavedení do provozu byly přeloženy k vojenské přepravní skupině, kde s nimi v roce 1923 byly zahájeny pokusné lety z Prahy do Bratislavy, tedy první lety prováděné stroji naší výroby. Šlo o vojenskou leteckou poštovní linku, jejíž provoz lze dokumentovat aerofilatelisticky.

I když by doba vzniku letadla mohla svádět k domněnce, že jeho vyobrazení už na našich známkách vyšlo bezmála před sto lety, v podobě přetisků leteckých emisí 1920 a 1922, není tomu tak – první Aero A-14 převzala čs. armáda až koncem srpna 1922. Ty dávné přetisky tedy zřejmě zobrazují jiné stroje, což snadno zjistíte na první pohled - jde totiž o modernější jednoplošníky.

Kresebná výzdoba obálky dne vydání zobrazuje Aero A-14 při pohledu zdola, jak bychom ho viděli, kdyby se nám vznášelo nad horizontem. V rázku je zakomponováno logo jeho výroby – pražské firmy Aero.

